

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME BİÇEMLERİNİN İNCELENMESİ*

Hakan Salim ÇAĞLAYAN **

Mehmet SEZEN ***

ÖZET

Bu araştırma, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin sahip oldukları öğrenme biçemlerini belirlemek ve öğrenme biçemlerinin cinsiyetlerine, eğitim gördükleri bölümlerine ve sınıflarına göre farklılaşp farklılaşmadığını araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın örneklemini 2006–2007 eğitim-öğretim yılında İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan üniversitelerden tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Spor Yöneticiliği ve Antrenörlük Eğitimi Bölümünde öğrenim görmekte olan 537 birinci sınıf, 545 dördüncü sınıf olmak üzere toplam 1082 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak, öğrencilerin öğrenme biçemlerini belirlemek için Şimşek (2002) tarafından geliştirilen "BİG 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri" ve öğrencilerin kişisel özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır.

Öğrencilerin sahip oldukları öğrenme biçemlerinin analizinde, tanımlayıcı istatistik tekniklerinden frekans ve yüzde dağılımları; cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenlerine göre öğrenme biçemlerinin anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için ise non-parametrik testlerden Kay-Kare testi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin yarısından fazlasının (%54,6) görsel, %25,1'inin bedensel, %20,2'sinin ise işitsel öğrenme biçemine sahip oldukları ve öğrenme biçemlerinin cinsiyet, eğitim gördükleri bölüm ve sınıf değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Beden eğitimi ve spor, öğrenme biçemleri, öğrenme stilleri, öğrenme biçemleri envanteri.

Geliş tarihi: 01.11.2007; Yayına kabul tarihi: 27.03.2008

* Bu çalışma, Hakan Salim ÇAĞLAYAN'a ait Doktora Tezinin bir bölümüdür.

** Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, KONYA

*** Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, ANKARA

INVESTIGATING THE LEARNING MODALITY OF SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT STUDENTS

ABSTRACT

This research has been made to identify the learning modality of school of physical education and sports students and to research whether this vary in according to their gender, departments which they are receiving training and grade.

Research's sample involves 537 first grade and 545 fourth grade students (total number of 1082) randomly chosen from Interior Anatolia Region's universities School of Physical Education and Sports; Physical Education and Sports Teacher, Sports Management and Coaching departments in 2006-2007 academic year.

As data collection in the research; "BIG 16 Learning Modality Inventory" developed by Şimşek (2002) has been used for identify the students' learning modalities and "Personal Information Form" developed by the researcher has been used for identify the students' personal characteristics.

In the analysis of learning modalities of students, frequency and percentage distribution among descriptive statistic techniques have been used and Chi-Square test among non-parametric tests has also been used for determine whether learning modalities in significance level vary in according to their gender, department and grade. In the research, the significance level has been approved of 0.05.

At the end of research; More than half of the students (54,6%) are visual, 25,1% of them are kinesthetic, 20,2% of them auditory and students' learning modalities don't vary in according to their gender, department and grade in significance level.

Key Words: *Physical education and sports, learning modality, learning styles, learning modality inventory,*

GİRİŞ

Eski eğitim anlayışlarında herkesin aynı hazır bulunuşlukta, aynı öğretmen, aynı araç-gereçlerle, aynı şekilde öğrenebileceği kabul edilmekte ve bu şekilde öğrenemeyenler, daha az yetenekli ya da daha az zeki kabul edilerek onlar için de aynı eğitim yöntemlerine ek olarak dersler, kurslar açılarak diğerleri ile eşit düzeye getirilmeye çalışılmaktaydı⁽⁷⁾.

Bilginin hızla çoğaldığı ve yenilediği dünyamızda son yıllarda, eğitim alanında ki araştırmalar eğitim ve bireye bakış açısında büyük değişiklikleri beraberinde getirmiştir⁽⁶⁾. Eski eğitim anlayışı yerini yeni eğitim anlayışına bırakmış ve günümüzde yeni eğitim programı geliştirme alanında yeni düşünceler ortaya atılmaya başlanılmıştır. Çoklu zeka kuramı, etkin öğrenme, işbirliğine dayalı öğrenme, yaratıcı öğrenme, eleştirel düşünme ve yapılandırıcılık bu bağlamda günümüzde en çok sözü edilen kuramlar arasında yer almaktadır. Söz konusu kuramların temelinde bireysel öğrenme sürecinin ve bireysel farklılıkların ön plana çıktığı görülmektedir. Bu konuda yapılan çeşitli araştırmalar, sınıf ortamında eşit olduğu varsayılan öğrencilerin her birinin öğrenmelerinin farklı olduğunu, bireylerin öğrenme sürecinde farklı stiller benimsediklerini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bireysel farklılıklar dikkate alınarak hazırlanan bir eğitim programının bireylerin gerek okul başarısını gerekse yaşam sürecindeki başarısını olumlu yönde etkilediği yadsınamaz bir gerçektir. Bu konuda yapılan araştırmalar öğrencilerin öğrenme stilleri hakkında bilgi sahibi olunmasının ve öğretme sürecinde bu özelliklerin göz önünde bulundurulmasının öğrencinin başarı, ilgi ve motivasyonunu olumlu yönde etkilediğini göstermektedir⁽¹⁷⁾.

Öğrenme stilleri, genel olarak bir öğrencinin, öğrenme çevresini psikolojik olarak nasıl algıladığını, çevresi ile nasıl etkileşimde bulunduğunu ve nasıl tepki verdiğini ortaya koyan bireysel özellikler ve tercihler grubu olarak tanımlanır⁽⁴²⁾. Öğrenme stili öğrencilerin, duyarak mı, konuşarak mı, yaparak-yaşayarak mı yoksa bunların birleşmesiyle mi daha iyi öğrendiğini belirler⁽⁴⁾.

Öğrenme stiline algısal tercih ve güçlükler, bilgi işleme alışkanlıkları, motivasyonel ve psikolojik faktörler gibi değişik boyutları vardır. Algısal tercihler, öğrencilerin öğrenirken kullanmayı tercih ettikleri ortamlar, materyaller ve kullanılan mesajların kodlanma biçimi ile ilgilidir. Bu tercihlerin bütünü, öğrenme biçemi olarak adlandırılmaktadır. Öğrenme biçeminin, genellikle kabul edilen üç türü vardır. Bunlar bedensel (kinesthetic), işitsel (auditory) ve görsel (visual) biçemlerdir⁽³⁴⁾.

Bedensel biçemin tanımlanmasında beden, vücut, denge, el becerisi, etkinlik, spor, dans, drama, tiyatro, gösteri, devinim gibi kavramların önemi vardır. Bu biçeme sahip bir öğrenci genellikle duygu ve düşüncelerini beden dili ile ifade etmeye, alet kullanmaya ve bir şeyleri bizzat yapmaya, somut bir şeyler üretmeye ilgi duyar ve isteklidir.

İşitsel biçeme sahip öğrenciler müzik ve sesli uyarıcılara karşı duyarlıdırlar. Konuşmak, tartışmak, dinlemek, anlatmak, ses tonu, dil, melodi, birbirine yakın ama farklı sesler, şiir ve sesler bu biçeme sahip öğrencilerin önemsedikleri ve tercih ettikleri şeylerdir.

Görsel biçeme sahip öğrenciler okuduklarını ya da duyduklarını zihinlerinde canlandırabilirler. Başlarından geçen olayları görsel olarak ve ayrıntılı şekilde hatırlayabilirler. Resim, çizim, harita, çizgi, renk, yön, plan bu öğrencilerin ilgisini çeker⁽³⁴⁾.

Bu bilgiler ışığında araştırmanın amacını, yeni eğitim anlayışımızda eğitimin merkezinde olan öğrencilerimizin, öğrenme biçemlerinin belirlenmesi; öğrenme biçemlerinin cinsiyetlerine, eğitim gördükleri bölümlerine ve sınıflarına göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Betimsel bir nitelikte olan bu çalışmada, öğrencilerin sahip oldukları öğrenme biçemleri belirlenmiş ve öğrenme biçemlerinin cinsiyetlerine, eğitim gördükleri bölümlerine ve sınıflarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2006–2007 eğitim-öğretim yılında İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan üniversitelerin, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları'ndaki, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Spor Yöneticiliği ve Antrenörlük Eğitimi Bölümünde öğrenim görmekte olan 1. sınıf ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise 2006–2007 eğitim-öğretim yılında İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan üniversitelerden tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilen, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları'ndaki, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Spor Yöneticiliği ve Antrenörlük Eğitimi Bölümünde öğrenim görmekte olan 1. sınıf ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Ancak örnekleme alınan bazı yüksekokullarda üç bölümden bir ya da ikisinin mevcut olduğu görülmüş ve uygulamalar bu mevcut olan bölümlere yapılmıştır.

Örneklem grubundaki bütün öğrencilere anketler uygulanmaya çalışılmış fakat uygulama yapıldığı anda mevcut olmayan öğrenciler ile ankete katılmak istemeyen öğrencilere anket uygulanmamıştır. Örneklem grubundaki üniversite ve yüksekokulların, öğrenci işleri ile ilgili yazışmalar yapılarak elde edilen resmi öğrenci sayıları ve anketi cevaplayan öğrenci sayıları Tablo 1'de ayrıntıları ile verilmiştir.

Tablo 1. Örneklem Grubundaki Üniversite ve Yüksekokullarına ait Toplam Öğrenci Sayıları İle Anketi Cevaplayan Öğrenci Sayıları

Üniversite	ÜNİVERSİTELERDE KAYITLI RESMİ ÖĞRENCİ SAYISI				ANKETİ CEVAPLAYAN ÖĞRENCİ SAYISI			
	Bölüm	1. Sınıf	4. Sınıf	Toplam	Bölüm	1.Sınıf	4. Sınıf	Toplam
SAZI ÜNİVERSİTESİ BESYO	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	65	61	126	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	57	41	98
	Spor Yöneticiliği Bölümü	41	49	90	Spor Yöneticiliği Bölümü	38	39	77
	Antrenörlük Eğitimi Böl.	54	58	202	Antrenörlük Eğitimi Böl.	49	44	93
	TOPLAM	160	168	328	TOPLAM	144	124	268
SULU ÜNİVERSİTESİ BESYO	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	55	67	122	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	55	67	122
	Spor Yöneticiliği Bölümü	41	39	80	Spor Yöneticiliği Bölümü	39	26	65
	Antrenörlük Eğitimi Böl.	41	33	74	Antrenörlük Eğitimi Böl.	25	25	50
	TOPLAM	137	139	276	TOPLAM	119	118	237
S.U. KARAMAN BESYO	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	44	22	66	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	21	19	40
	TOPLAM	44	22	66	TOPLAM	21	19	40
ANKARA ÜNİVERSİTESİ EF-ŞYO	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	21	16	37	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	15	9	24
	Spor Yöneticiliği Bölümü	27	17	44	Spor Yöneticiliği Bölümü	11	10	21
	Antrenörlük Eğitimi Böl.	21	16	37	Antrenörlük Eğitimi Böl.	9	8	17
	TOPLAM	69	49	118	TOPLAM	35	27	62
KIRIKALF ÜNİVERSİTESİ BESYO	Spor Yöneticiliği Bölümü	41	60	101	Spor Yöneticiliği Bölümü	28	41	69
	Antrenörlük Eğitimi Böl.	37	61	98	Antrenörlük Eğitimi Böl.	27	32	59
	Eğitim Fakültesi Beden Eğ. ve Spor Öğğ. Bl.	39	43	82	Eğitim Fakültesi Beden Eğ. ve Spor Öğğ. Bl.	19	33	52
	TOPLAM	117	164	281	TOPLAM	74	106	180
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ BESYO	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	52	54	106	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	44	38	82
	Antrenörlük Eğitimi Böl.	35	24	59	Antrenörlük Eğitimi Böl.	31	24	55
	TOPLAM	87	78	165	TOPLAM	75	62	137
PAZIRCI ÜNİVERSİTESİ BESYO	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	31	53	84	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	24	36	60
	TOPLAM	31	53	84	TOPLAM	24	36	60
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ BESYO	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	51	48	99	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	48	35	83
	Antrenörlük Eğitimi Böl.	38	32	70	Antrenörlük Eğitimi Böl.	15	25	40
	TOPLAM	89	80	169	TOPLAM	63	60	123
GENEL TOPLAM		734	753	1487	GENEL TOPLAM	555	552	1107

Tablo 1'de görüldüğü üzere örneklem grubunda anketi cevaplayan öğrenci sayısı 1107 kişidir. Araştırmada, öğrencilerin öğrenme biçimlerini belirlemek için kullanılan "BİG 16 Öğrenme Biçimleri Envanteri"nin analizinde anketi cevaplayan 1107 öğrenciden 25'inin, herhangi bir biçime sahip olmadığı bulunmuştur.

Envanterin değerlendirilme özelliğinden dolayı bu 25 öğrenci araştırmadan çıkarılmış ve örneklemdeki öğrenci sayısı 537 1. sınıf ve 545 4. sınıf olmak üzere 1082 olarak bulunmuştur. Araştırmanın amaçları doğrultusunda istatistikî analizler 1082 öğrenci üzerinden yapılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Şimşek (2002) tarafından geliştirilen "BİG 16 Öğrenme Biçimleri Envanteri" kullanılmıştır⁽³⁴⁾.

BİG 16 Öğrenme Biçimleri Envanteri

Şimşek (2002) tarafından geliştirilen bu envanter bedensel, işitsel ve görsel olmak üzere üç öğrenme biçimini ölçmektedir⁽³⁴⁾. Her öğrenme biçimi için 16 madde içeren envanter, toplam 48 maddeden oluşmaktadır. Her bir maddenin değerlendirilmesinde, maddenin değerlendirilen kişiye uygunluğuna göre 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır. Kişinin yatkın olduğu öğrenme biçiminin belirlenmesinde izlenecek yöntem, her bir biçim alanından alınacak puanların toplamalarının karşılaştırılmasıdır. Envanterin yapı geçerliliği faktör (temel bileşenler) analizi ile belirlenmiştir (Envanterde yer alan maddeler, toplam varyansın %42.92'sini açıklayan 3 faktörde toplanmaktadır)⁽³⁴⁾.

Envanterden elde edilen puanların güvenilirliği iç tutarlılık ölçümü ve cronbach alpha katsayısı ile hesaplanmıştır. Hesaplanan güvenilirlik katsayıları "bedensel" alt testi için .684, "işitsel" alt testi için .771 ve "görsel" alt testi için .793 olarak bulunmuştur. Envanterin tümüne ilişkin cronbach alpha değeri ise .844 olarak hesaplanmıştır⁽³⁴⁾. Bu araştırma için yapılan güvenilirlik çalışmasında envanterin tümüne ilişkin güvenilirlik katsayısı ise .833 olarak hesaplanmıştır

Bu envanter kapsamlı bir öğrenme stili envanteri değildir. Aracın ölçtüğü tercihler, yalnızca öğrenme biçimleriyle ilgilidir. Öğrenme biçimi, çeşitli öğrenme biçimi modellerinde tanımlanan boyutlardan sadece birisidir. Envanter orta ve yükseköğretim kurumları tarafından kullanılabilmesi gibi; kendi öğrenme biçimlerini tanımak amacıyla, öğrenciler tarafından da kullanılabilir⁽³⁴⁾.

Envanterin Değerlendirilmesi

1. Her bir madde için; kullanıcının katılma düzeyine ilişkin kod rakamı (-2'den 2'ye kadar) çizelge üzerine not edilir (Kesinlikle katılıyorum 2, Katılıyorum 1, Kararsızım 0, Katılmıyorum -1, Kesinlikle katılmıyorum -2).

2. Her bir biçim kategorisine yazılan rakamların matematiksel toplamı (-32 ile 32 arasında değişen bir sayı) o kategorinin altındaki boşluğa yazılır. Bu toplamlar kullanıcının her bir kategoriye ilişkin biçim puanlarıdır.

3. Biçem puanları; 7 ile (-7) arasında değişiyorsa, dikkate alınmaz; 8 ile 32 arasında değişiyorsa, kullanıcı o biçeme sahiptir; (-8) ile (-32) arasında değişiyorsa, kullanıcı o biçeme tepkilidir.

4. (+) değerli biçem puanları büyükten küçüğe doğru sıralanır. Biçemlerden en büyük değere sahip olan baskın, ikinci büyük değere sahip olan ikincil, en küçük değere sahip olan ise o kullanıcının üçüncül öğrenme biçimini ortaya koyar.

5. Biçem puanlarının birbirine çok yakın çıkması, zayıf da olsa, olasıdır. Bu durum öğrencinin birden fazla biçeme sahip olduğu şeklinde yorumlanır⁽³⁴⁾.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) for Windows 14.0 istatistik programı kullanılmıştır. Verilerin çözümünde frekans ve yüzdeler kullanılmış, değişkenler arası ilişkiler kay-kare istatistik yöntemi ile incelenmiştir. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 2. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Kişisel Bilgilerine Ait Dağılım

Değişkenler	Alt Kategoriler	N	%	Toplam
Üniversite	Gazi Üniversitesi	263	24,3	1082 - %100,0
	Ahi Evran Üniversitesi	60	5,5	
	Niğde Üniversitesi	134	12,4	
	Selçuk Üniversitesi	230	21,3	
	Ankara Üniversitesi	59	5,5	
	Aksaray Üniversitesi	119	11,0	
	Kırıkkale Üniversitesi	178	16,4	
	Selçuk Ün. Karaman BESYO	39	3,6	
Cinsiyet	Kız	423	39,1	1082 - %100,0
	Erkek	659	60,9	
Cinsiyet	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	549	50,7	1082 - %100,0
	Spor Yöneticiliği	227	21,0	
	Antrenörlük Eğitimi	306	28,3	
Sınıf	1. sınıf	537	49,6	1082 - %100,0
	4. sınıf	545	50,4	

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırma grubunu oluşturan öğrenciler, %24,3 Gazi Üniversitesi, %21,3 Selçuk Üniversitesi, %16,4 Kırıkkale Üniversitesi, %12,4 Niğde Üniversitesi, %11 Aksaray Üniversitesi, %5,5 Ahi Evran ve Ankara Üniversitesi, %3,6 Selçuk Üniversitesi Karaman Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda eğitim görmektedirler. Bu öğrencilerin %50,7'si Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümüne, %28,3'ü Antrenörlük Eğitimi Bölümüne ve %21'i Spor Yöneticiliği Bölümüne devam etmektedirler. Örneklem grubundaki öğrencilerin %49,6'sı birinci sınıf, %50,4 dördüncü sınıf; %60,9'u erkek, %39,1'i ise kız öğrenciden oluşmaktadır.

Tablo 3. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Biçemleri İçin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Öğrenme Biçemleri	N	%
Bedensel	272	25,1
İşitsel	219	20,2
Görsel	591	54,6
Total	1082	100,0

Tablo 3'de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin, baskın olarak 591'inin görsel (%54,6), 272'sinin bedensel (%25,1) ve 219'unun İşitsel öğrenme biçimine sahip olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenlerine Göre Öğrenme Biçemlerine İlişkin Kay Kare Testi Sonuçları

Cinsiyetiniz		ÖĞRENME BİÇEMLERİ				X ²
		Bedensel	İşitsel	Görsel	Toplam	
Kız	N	93	91	239	423	X ² =3.751 sd=2 p=0.153
	%	22,0	21,5	56,5	100,0	
Erkek	N	179	128	352	659	
	%	27,2	19,4	53,4	100,0	
Toplam	N	272	219	591	1082	
	%	25,1	20,2	54,6	100,0	

Tablo 4'de görüldüğü üzere, öğrencilerin öğrenme biçimlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda, kız öğrencilerin %56,5 görsel, %22 bedensel, %21,5 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları, erkek öğrencilerin ise %53,4 görsel, %27,2 bedensel ve %19,4 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları görülmüştür. Farklı cinsiyete sahip olan öğrencilerin öğrenme biçimlerinde gözlenen bu farklılığın anlamlı olmadığı tespit edilmiştir ($X^2_{(2)}=3,751$, $p>0.05$). Bu sonuç, öğrencilerin öğrenme biçimlerinin, cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Bölüm Değişkenlerine Göre Öğrenme Biçemlerine İlişkin Kay-Kare Testi Sonuçları

Cinsiyetiniz		ÖĞRENME BİÇEMLERİ				X ²
		Bedensel	İşitsel	Görsel	Toplam	
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	N	137	117	295	549	X ² =5.433 sd=4 p=0.246
	%	25,0	21,3	53,7	100	
Spor Yöneticiliği	N	57	53	117	227	
	%	25,1	23,3	51,5	100	
Antrenörlük Eğitimi	N	78	49	179	306	
	%	25,5	16,0	58,5	100	
Toplam	N	272	219	591	1082	
	%	25,1	20,2	54,6	100	

Tablo 5'de görüldüğü üzere, öğrencilerin öğrenme biçimlerinin bölüm değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin %53,7'sinin görsel, %25'inin bedensel, %21,3'ünün işitsel öğrenme biçimine, Spor Yöneticiliği Bölümünde okuyan öğrencilerin 51,5 görsel, %25,1 bedensel, %23,3 işitsel öğrenme biçimine, Antrenörlük Eğitimi Bölümünde okuyan öğrencilerin %58,5 görsel, %25,5 bedensel, %16 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları görülmüştür. Farklı bölümlerde öğrenim görmekte olan öğrencilerin öğrenme biçimlerinde gözlenen bu farklılığın anlamlı olmadığı tespit edilmiştir ($X^2_{(4)}=5.433$, $p>0.05$). Bu sonuç, öğrencilerin öğrenme biçimlerinin bölüm değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Sınıf Değişkenlerine Göre Öğrenme Biçemlerine İlişkin Kay Kare Testi Sonuçları

Cinsiyetiniz	ÖĞRENME BİÇEMLERİ				X ²	
	Bedensel	İşitsel	Görsel	Toplam		
1. Sınıf	N	135	98	304	537	X ² -2.680 sd-2 p-0.239
	%	25,1	18,2	56,6	100,0	
4. Sınıf	N	137	121	287	545	
	%	25,1	22,2	52,7	100,0	
Toplam	N	272	219	591	1082	
	%	25,1	20,2	54,6	100,0	

Tablo 6'da görüldüğü üzere, öğrencilerin öğrenme biçimlerinin sınıf değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda, 1. sınıf öğrencilerinin %56,6 görsel, %25,1 bedensel, %18,2 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları, 4. sınıf öğrencilerinin ise %52,7 görsel, %25,1 bedensel, %22,2 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları görülmüştür. Farklı sınıflarda okuyan öğrencilerin öğrenme biçimlerinde gözlenen bu farklılığın anlamlı olmadığı tespit edilmiştir ($X^2_{(2)}=2.680$, $p>0.05$). Bu sonuç, öğrencilerin öğrenme biçimlerinin sınıf değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin sahip oldukları öğrenme biçimlerini belirlemek ve öğrenme biçimlerinin cinsiyetlerine, eğitim gördükleri bölümlerine ve sınıflarına göre farklılaşp farklılaşmadığını araştırmak amacıyla yapılan araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır:

Araştırmaya katılan öğrencilerin %54,6 görsel, %25,1 bedensel, %20,2 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları belirlenmiştir. Bir başka deyişle öğrencilerin baskın öğrenme biçimlerinin öncelikli olarak görsel, sonra bedensel ve daha sonra da işitsel olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3). Aslında beklenen sonuç; öğrencilerin bedensel öğrenme biçimlerinin daha baskın olmasıdır. Çünkü bedensel öğrenenlerin spor, dans, macera, yarışma, meydan okuma, koşma, sıçrama,

atlama, yuvarlama becerilerine sahip olduğu⁽⁶⁾ ve sportif olmaya müsait oldukları⁽⁸⁾; bu biçeme sahip olanların aktör, sporcu, heykeltıraş, cerrah, teknik eleman olmaya yatkın oldukları ifade edilmiştir⁽⁹⁾. Beden Eğitimi bu saydığımız özellikleri içinde bulunduran bir kavramdır. Fakat bedensel öğrenen öğrencilerin belirlenmesinin görsel ve işitseller kadar kolay olmadığı, bu gruptaki öğrencilerin, öğrenme biçemlerinin bir birleşimini kullanarak öğrendikleri ve bilgi verince hem görmeye hem de dinlemeye ihtiyaç duyabilecekleri belirtilmiştir⁽⁶⁾. Ülkemizde, okulda uygulanan öğrenme tekniklerinden dolayı öğrenciler işitsel ve özellikle de görsel olmaya zorlanmaktadır. Bu zorlamaya yanıt verenler okul sisteminde ayakta daha kolay durabilmekte, buna adapte olamayanlar ise sistemden elenmekte, atlarda kalmakta ve okul yaşamları kendilerine eziyet haline gelmektedir⁽⁸⁾. Ayrıca, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında değiştirilen müfredatlardan dolayı öğrencilerin eskiye göre daha az uygulama daha çok teorik ders görmeleri ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarına öğrenci alınırken yapılan özel yetenek sınavlarında, ÖSS puanının etkisinin fazla olması bu sonucun ortaya çıkmasında bir neden teşkil etmiş olabilir. Araştırmamızda bulunan sonuçların bu bilgilere dayandığını söyleyebiliriz.

Farklı öğrenci grupları ve envanterlerle yapılan çalışmalarda; Reid (1987), Koreli, Çinli ve Japon öğrencilerin büyük çoğunluğunun görsel öğrenenler olduklarını⁽²²⁾; Mahiroğlu (1999), öğrencilerin öğrenme stil tercihlerinin en çok görsel olduğunu, onu işiterek ve yaparak öğrenme tercihlerinin izlediğini⁽²⁹⁾; Dee ve diğerleri (2002), öğrencilerin %88'inin görsel %55'inde işitsel öğrenme stiline sahip olduğunu⁽⁴³⁾; Şimşek (2002), öğrencilerin %63'ünün görsel, %27'sinin işitsel, %10'unun bedensel öğrenme biçimine sahip olduğunu⁽³⁴⁾; Çelik (2004), öğrencilerin öğrenme stilleri dağılımlarının, öncelikli olarak %81,8 görsel, ikinci olarak %65,6 işitsel ve üçüncü olarak %62,3 bedensel olduğunu⁽⁴¹⁾; Yıldırım ve Çirkinoğlu (2005), araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık yarısının (%49,5) görsel öğrenme stiline sahip olduğunu⁽³⁸⁾; Gürkan (2007) öğrencilerin baskın öğrenme stillerinin %68 görsel, %16 bedensel, %16 işitsel olduğunu⁽²²⁾; Çağlayan ve diğerleri (2007) spor yapan lise öğrencilerinin %57,3'ünün görsel, %22,4'ünün işitsel ve %20,3'ünün bedensel öğrenme stiline, spor yapmayan lise öğrencilerinin ise %55,5'inin görsel, %25,5'inin işitsel, %19'unun bedensel öğrenme stiline sahip olduğunu bulmuşlardır⁽⁴⁰⁾. Araştırmacıların buldukları bu bulgular genel olarak bizim çalışmamızda bulduğumuz sonuçları destekler niteliktedir.

Öğrencilerin öğrenme biçemlerinin cinsiyet değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesinde, kız öğrencilerin %56,5 görsel, %22 bedensel, %21,5 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları, erkek öğrencilerin ise %53,4 görsel, %27,2 bedensel ve %19,4 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları belirlenmiştir. Bu sonuç, öğrencilerin öğrenme biçemlerinin cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermiştir (Tablo 4). Sonuç anlamlı çıkmamasına rağmen Tablo 4 incelendiğinde, erkek öğrencilerin bedensel öğrenme biçemlerinin kız öğrencilere göre daha baskın olduğu, kız öğrencilerin görsel ve işitsel öğrenme biçemlerinin de erkek öğrencilere göre daha baskın olduğu görülmüştür. Yıldırım ve Çirkinoğlu (2005)

yaptıkları araştırmada, kız ve erkek öğrencilerin öğrenme stilleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edememişler fakat erkek öğrencilerin kinestetik öğrenme stili oranını kızlara göre daha yüksek; kız öğrencilerin işitsel öğrenme stili oranını ise erkek öğrencilere göre daha yüksek olarak belirlemişlerdir⁽³⁸⁾. Öğrenme biçimlerinin cinsiyete göre farklılaştığını bulan araştırmalarda genellikle bedensel öğrenme biçimine sahip olma oranının erkeklerde daha fazla olduğu görülmüştür. Bu çalışmalardan bazılarında şu sonuçlara ulaşılmıştır: Dunn ve diğerleri (1994) tarafından yapılan araştırmada bir grupta kızların, erkeklerden daha işitsel; erkeklerin ise kızlardan daha görsel ve kinestetik olduğu belirlenmiştir⁽⁴⁵⁾. Ergür ve Saraçbaşı (2002) tarafından yapılan araştırmada, kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha çok görsel tekniklerle, erkek öğrencilerin de kız öğrencilerden daha çok kinestetik tekniklerle öğrenmeye eğilimli oldukları tespit edilmiştir⁽⁴⁸⁾.

Bu alanda, araştırmada bulduğumuz öğrenme biçimlerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucunu destekleyen birçok çalışma mevcuttur. Farklı öğrenci gruplarıyla ve envanterlerle yapılan çalışmalarda; Park (1997), öğrencilerin görsel öğrenmelerinin cinsiyete göre bir farklılık oluşturmadığını⁽³¹⁾; Shaw ve Marlow (1999), öğrenme stilleri arasında cinsiyetin farklılık oluşturmadığını⁽³³⁾; Hansen (2000) "Beden Eğitimi Öğrencileri ile Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğrenme Stil Tercihlerinin İncelenmesi" isimli araştırmasında, öğrencilerin öğrenme stil tercihleri ile cinsiyetleri arasında istatistiksel açıdan bir anlamlılık bulunmadığını⁽²⁴⁾; Loo (2002), öğrencilerin öğrenme stil tercihlerini belirlerken cinsiyetlerinin bu tercihe bir etkisinin olmadığını⁽²⁸⁾; İlhan (2002), kursiyerlerin öğrenme stili tercihlerinin cinsiyete göre farklılık göstermediğini⁽²⁶⁾; Arslan (2003), öğrencilerin cinsiyet ayrımı olmaksızın çoğunlukla görsel öğrenen olduklarını⁽³⁾; Fer (2003), öğrencilerin öğrenme biçimleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını⁽²⁰⁾; Ames (2003), öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını⁽²⁾; Crabtree (2003), öğrencilerin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri açısından önemli farklılıklar olmadığını⁽⁹⁾; Güzel (2004), öğrencilerin öğrenme stillerinin cinsiyete göre farklılaşmadığını⁽²³⁾; Wishart (2005), her iki cinsiyete sahip öğrencilerinde benzer öğrenme yöntemlerini kullandıklarını⁽³⁷⁾; Arslan ve Babadoğan (2005) öğrencilerin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını⁽⁴⁾; Karakış (2006), öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri bakımından cinsiyetlerine göre manidar bir ilişki olmadığını⁽²⁷⁾; Demir (2006), öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını⁽¹⁴⁾; Erkuş ve diğerleri (2006) öğrencilerin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmadığını tespit etmişlerdir⁽¹⁹⁾.

Öğrencilerin öğrenme biçimlerinin okudukları bölüm (beden eğitimi ve spor öğretmenliği, spor yöneticiliği, antrenörlük eğitimi) değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesinde; her üç bölümde de öğrencilerin yarısından fazlasının görsel, ikinci bedensel, üçüncü olarak da işitsel öğrenme biçimlerine sahip oldukları belirlenmiştir (Tablo 5). Bu sonuç, öğrencilerin öğrenme biçimlerinin bölüm değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını

göstermiştir. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Spor Yöneticiliği ve Antrenörlük Eğitimi bölümlerinde öğrenim görmelerinin öğrenme biçimleri üzerinde bir farklılık yaratmadığını söyleyebiliriz. Weng (2001) tarafından Kolb'un Öğrenme Stili Envanteri kullanılarak yapılan araştırmada⁽³⁵⁾; Amerika'da bulunan, Kuzey Colorado Üniversitesi'ndeki 5 değişik akademik bölümde (beden eğitimi, açık havada (dışarıda) yapılan beden eğitimi, egzersiz ve spor bilimi, rekreasyon ve sınıf öğretmenliği) öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin çoğunun Aktif Yaşantı (yaparak öğrenme) öğrenme stilini tercih ettikleri ve bölümler açısından öğrenme stillerinde bir farklılaşma olmadığının bulunması ile Arslan (2003)'ün farklı öğrenci grubuyla yaptığı ve öğrencilerinin bölüm ayrımı olmaksızın çoğunlukla görsel öğrenen olduklarının belirlenmesi⁽⁹⁾, araştırmamızda bulduğumuz sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Öğrencilerin öğrenme biçimlerinin okudukları sınıf değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesinde; 1. sınıf öğrencilerinin %56,6 görsel, %25,1 bedensel, %18,2 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları, 4. sınıf öğrencilerinin ise %52,7 görsel, %25,1 bedensel, %22,2 işitsel öğrenme biçimine sahip oldukları belirlenmiştir. Her iki sınıfta (1. sınıf - 4. sınıf) okuyan öğrencilerinde yarıdan fazlasının öncelikli öğrenme biçimlerinin görsel olduğu görülmektedir. Öğrencilerin öğrenme biçimlerinin sınıf değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir (Tablo 6). Bu sonuçlara göre, üniversiteye yeni başlamış olan öğrencilerle, dört yıllık eğitim almış öğrencilerin öğrenme biçimlerinin birbirinden farklılık göstermediğini, alınan eğitimin öğrenme biçimlerinin belirlenmesinde bir etken olmadığını söyleyebiliriz. Boydak (2006)'ın "öğrenme stilleri, bireyin doğuştan sahip olduğu ve onun başarısını etkileyen karakteristik özelliğidir" sözü araştırmamızda bulduğumuz sonucu destekler niteliktedir⁽⁶⁾. Fuchs (2003) tarafından yapılan ve Kolb'un Öğrenme Stili Envanteri'nin (LSI-IIa) kullanıldığı araştırmada⁽²¹⁾, beden eğitimi hazırlık öğrencileri ile beden eğitimi 2. sınıf öğrencilerinin öğrenme biçimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Ayrıca, diğer araştırmacıların^(25,29,30,36,38) farklı öğrenci gruplarıyla yaptığı araştırmalarda da öğrencilerin öğrenme biçimlerinin sınıf düzeylerine göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu araştırmaların sonuçları, çalışmamızda bulduğumuz sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin sahip oldukları öğrenme biçimlerinin çoğunlukla görsel olduğunu, bunu sırasıyla bedensel ve işitsel öğrenme biçimlerinin izlediğini; sahip oldukları öğrenme biçimlerinin, cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediğini söyleyebiliriz.

ÖNERİLER

• Öğrenme stilleri hakkında Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin bilgilendirilmesi; gelecekte kendi yetiştirecekleri öğrencilerin, sporcuların, antrenör adaylarının farklılıklarını anlamalarına ve farklı öğretim yöntemleri geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

• Öğrencilerin sahip oldukları öğrenme biçimleri göz önünde bulundurulduğunda;

➤ Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin yarıdan fazlasının sahip olduğu görsel öğrenme biçimleri ile diğer kısmının sahip olduğu bedensel ve işitsel öğrenme biçimlerinin özelliklerinin hem öğrenciler hem de ilgili öğretim elemanları tarafından tanınmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

• Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenirken görsel, işitsel ve bedensel öğrenen öğrencilerin öğrenme ortamlarının buna göre hazırlanmasına ve öğrenme-öğretme süreçlerinden maksimum yararlanılmasına olanak veren düzenlemelere gidilmelidir.

• Üniversiteye yeni başlayan öğrencilere, öğrenme stilleri ve biçimleri envanterleri uygulanarak, öğrencilerin kendi öğrenme stilleri ve biçimleri hakkında bilgi sahibi olmaları, öğrenme sürecindeki kuvvetli ve zayıf yönlerini tanımaları sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

1. AÇIKGÖZ, K. Ü. (1996). Etkili Öğrenme ve Öğretme. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
2. AMES, P. C. (2003). Gender and Learning Style Interactions in Students' Computer Attitudes. *Journal Educational Computing Research*. 28 (3), 231-244.
3. ARSLAN, B. (2003). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Öğrencilerinin Öğrenme Stillere Yönelik Betimleyici Bir Çalışma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
4. ARSLAN, B. ve BABADOĞAN, C. (2005). İlköğretim 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stillерinin Akademik Başarı Düzeyi, Cinsiyet ve Yaş İle İlişkisi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. Sonbahar, Sayı: 21.
5. AŞKIN, Ö. (2006). Öğrenme Stilleri İle İlgili Elektronik Ortamda Yayımlanan Çalışmaların İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı, Ankara.
6. BABADOĞAN, C. (2006). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stillere Yönelik Tercihleri. 15. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 13-15 Eylül. Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Muğla.
7. BOYDAK, H. A. (2004). Öğrenci Merkezli Etkinlikler Neden Gereklidir? *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*. Haziran-Temmuz, 5, 52-53.
8. BOYDAK, H. A. (2006). Öğrenme Stilleri. (Yedinci Baskı). İstanbul: Beyaz Yayınları.
9. CRABTREE, D. S. (2003). A Study of Students' Learning Styles in ITV Broadcast, Remote, and Traditional Classrooms at East Tennessee State University. Ph.D Thesis. East Tennessee State University.

10. ÇAĞLAYAN, H. S., SEZEN, M. ve ŞİRİN, E.F. (2007). Spor Yapan ve Spor Yapmayan Lise Öğrencilerinin Öğrenme Stillerinin İncelenmesi. XVI. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 5-7 Eylül. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Tokat.
11. ÇELİK, L. (2004). Teknoloji Yoğun Ortamların Öğrencilerin Öğrenme Stil Tercihlerine Uygunluğu. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
12. ÇUBUKÇU, Z. (2004). Öğretmen Adaylarının Düşünme Stillerinin Öğrenme Biçimlerini Tercih Etmelerindeki Etkisi. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz. İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
13. DEE, K.C., NAUMAN, E.A., LİVESAY, G.A. and RICE, J. (2002). Learning Styles of Biomedical Engineering Students. Ann Biomed Eng. Sep, 30 (8),1100-6.
14. DEMİR, M. K. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Stilleri ve Sosyal Bilgiler Öğretimi. Eğitim Araştırmaları Dergisi. Bahar, Sayı: 23.
15. DUNN, R. S., DUNN, K. and PERIN, J. (1994). Teaching Young Children Through Their Individual Learning Styles. MA: Allyn&Bucon, Boston.
16. ERDEN, M. ve ALTUN, S. (2006). Öğrenme Stilleri. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
17. ERGÜR, D. O. (2006). 4 – Mat Program Geliştirme Modeli ve Bir Ders Planı Örneği. 15. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 13-15 Eylül. Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Muğla.
18. ERGÜR, D. O. ve SARAÇBAŞI, T. (2002). Hacettepe Üniversitesi İngilizce Hazırlık Okulu Öğrencilerinin Öğrenme Tercihleri Yönünden İncelenmesi. Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu, 23-25 Mayıs. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Eskişehir.
19. ERKUŞ, H., TOPÇU, U., YÜKSEL, K., MAWANAISHA, M., KILIÇ, M., RJAB, M., DEDEBALI, Ö. ve ŞEMİN, İ. (2006). Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Öğrenme Stilleri İle Eğitim Yöntemleri İlişkisinin Araştırılması. III. Aktif Eğitim Kurultayı, 3-4 Haziran. Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (DESEM), Alsancak, İzmir.
20. FER, S. (2003). Matematik, Fizik ve Kimya Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenme Biçimlerine Göre Kolay Öğrendikleri Öğrenme Etkinlikleri. Çağdaş Eğitim Dergisi. 28 (304), 33-44.
21. FUCHS, E. J. (2003). Learning Style Characteristics of Athletic Training Students in CAAHEP Accredited Athletic Training Education Programs. Ph.D Thesis. Middle Tennessee State University, Murfreesboro.
22. GÜRKAN, T. (2007). Hukuk Öğretiminin ve Hukukçunun Eğitiminin Değerlendirilmesi. <<http://www.barobirlik.org.tr/yayinlar/makaleler/tanjugurkan.doc>> adresinden, 13 Mart 2007 tarihinde alınmıştır.
23. GÜZEL, A. (2004). Marmara Üniversitesi Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
24. HANSEN, P. J. (2000). The Preferred Learning Styles of Student Athletic Trainers and Certified Athletic Trainers in Nata District IV and District V. Ph.D Thesis. University of South Dakota.
25. HASIRCI, Ö. K. (2006). Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri: Çukurova Üniversitesi Örneği. Eğitimde Kuram ve Uygulama. 2 (1), 15–25. <http://eku.comu.edu.tr/index/2/1/okhasirci.pdf> adresinden, 13 Mayıs 2007 tarihinde alınmıştır.
26. İLHAN, A. (2002). İngilizce Kurslarına Devam Eden Kursiyerlerin Öğrenme Stilleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
27. KARAKIŞ, Ö. (2006). Bazı Yükseköğretim Kurumlarında Farklı Öğrenme Stillerine Sahip Olan Öğrencilerin Genel Öğrenme Stratejilerini Kullanma Düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Denetimi Anabilim Dalı, Bolu.
28. LOO, R. (2002). The Distribution of Learning Styles and Types for Hard and Soft Business Majors. Educational Psychology. 22 (3), 349-360.
29. MAHIROĞLU, A. (1999). G.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri. 4. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri 1. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

30. MARRIOT, P. (2002). A Longitudinal Study of Undergraduate Accounting Students' Learning Style Preferences At Two UK Universities. *Accounting Education*. 11 (1), 43-62.
31. PARK, C. C. (1997). Learning Style Preferences of Asian Students' in Secondary School. *Equity & Excellence in Education*. 30 (2), 68-77.
32. REID, J. (1987). The Learning Style Preferences of ESL Students. *TESOL Quarterly*. 21 (1), 87-111.
33. SHAW, G. and MARLOW, N. (1999). The Role of Student Learning Styles, Gender, Attitudes and Perceptions on Information and Communication Technology Assisted Learning. *Computers & Education*. 224, 33 (4) 223-234.
34. ŞİMŞEK, N. (2002). BİG 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*. 1 (1), 33-47.
35. WENG, C. Y. (2001). The Relationship Between Learning Style Preferences and Teaching Style Preferences in College Students. Ph.D Thesis. University of Northern Colorado.
36. WESLEY, S. L. (2002). An Analysis of Student Athletes Learning Styles. Ph.D Thesis. United States Sports Academy, USA.
37. WISHART, J. (2005). A Comparison of Preferred Learning Styles, Approaches and Methods Between Information Science and Computing Science Undergraduates. *Italics e Journal*. May, 4 (2).
38. YILDIRIM, B. ve ÇİRKİNOĞLU, A. G. (2005). Orta Öğretim 1. Sınıf ve 2. Sınıf Öğrencilerinin Fizik Dersine Yönelik Tutumları ile Öğrenme Stilleri Arasındaki İlişki. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 28-30 Eylül. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.